

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Житомирський національний агроекологічний університет
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Університет штату Пенсильванія (США)
Каршинський інженерно-економічний інститут (Республіка Узбекистан)
Поліський державний університет (Республіка Білорусь)
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Державний університет «Житомирська політехніка»
Львівський національний аграрний університет
Хмельницький університет управління та права ім. Л. Юзькова
Подільський державний аграрно-технічний університет

Фінансова політика регіонального розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід

**Матеріали міжнародної
науково-практичної конференції**

з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів і кредиту

10-11 жовтня 2019 року

Том 2

**Житомир
2019**

УДК 336:35.075.52
Ф 59

Редакційна колегія:

Дема Д. І.	–	к. е. н., професор (головний редактор);
Давиденко Н. М.	–	д. е. н., професор;
Ергашев Р. Х.	–	д. е. н., професор;
Петрук О. М.	–	д. е. н., професор;
Рудик В. К.	–	д. е. н., професор;
Синчак В. П.	–	д. е. н., професор;
Гнидюк І. В.	–	к. е. н., доцент;
Куровська Н. О.	–	к. е. н., доцент (відповідальний секретар);
Недільська Л. В.	–	к. е. н., доцент (відповідальний секретар).

Ф 59 Фінансова політика регіонального розвитку : вітчизняний та зарубіжний досвід : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів і кредиту (10-11 жовт. 2019 р.). Том 2. – Житомир, 2019. – 340 с.

До збірника увійшли тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції з актуальних проблем формування ефективної фінансової політики регіонального розвитку. Висвітлено теоретичні засади та прикладні аспекти фінансової політики регіонального розвитку України та зарубіжних країн, запропоновано механізми фінансової децентралізації та муніципальної консолідації регіонів, розроблено інструменти підвищення капіталізації підприємств та інноваційно-інвестиційного розвитку регіонів, виявлено особливості обліково-інформаційного забезпечення реалізації фінансової політики регіонального розвитку.

УДК 336:35.075.52
Ф 59

Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

© Житомирський національний
агроєкологічний університет, 2019

Зміст

СЕКЦІЯ 6 Дослідження молодих вчених

<i>Артемчук Вікторія, Мельниченко Оксана</i> КОТИРУВАННЯ АКЦІЙ НА БІРЖОВОМУ ТА ПОЗАБІРЖОВОМУ РИНКАХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ	8
<i>Білоконна Анастасія</i> ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ	11
<i>Білошицька Наталія</i> ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	14
<i>Бистрицька Ірина</i> АНАЛІЗ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ	19
<i>Вдовиченко Віталій</i> ВПЛИВ ДОКУМЕНТУВАННЯ НА ДОСТОВІРНІСТЬ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	24
<i>Верховлюк Заріна</i> ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ НА СТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ	27
<i>Відерська Віта</i> ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	30
<i>Войналович Марина</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ БАНКІВСЬКИХ ПРОДУКТІВ НА РИНКУ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК	33
<i>Гаврищук Ярослав</i> ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	38

<i>Гришук Надія</i> РЕВОЛЮЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	41
<i>Дзюбенко Ольга</i> ВЗАЄМОДІЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ТА КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ	46
<i>Дмуховська Анастасія</i> УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ КРЕДИТАМИ У БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	49
<i>Добровольська Світлана</i> УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ	54
<i>Дяченко Андрій, Чус Максим</i> ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ЇХ РОЗВИТКУ	58
<i>Зелінський Сергій</i> ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР У ФЕРМЕРСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	62
<i>Ісар Марія</i> РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ У ФОРМУВАННІ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА	65
<i>Качалка Тетяна</i> ПРОГНОЗУВАННЯ СТАНУ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ МЕТОДОМ МОНТЕ-КАРЛО	68
<i>Ковальчук Тетяна</i> ПРОЦЕНТНА ПОЛІТИКА БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ	72
<i>Ковбасюк Катерина, Дроненко Олена</i> ДЕПОЗИТНІ ВКЛАДИ У ФОРМУВАННІ РЕСУРСНОЇ БАЗИ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ	75

<i>Кокоєва Софія</i> ФОРМУВАННЯ ЗАОЩАДЖЕНЬ ГРОМАДЯНАМИ ТА СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	78
<i>Король Юлія</i> ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	81
<i>Кочешкова Олена</i> АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ДОХІДНОЇ БАЗИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УКРАЇНІ	84
<i>Левчук Марина</i> АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	87
<i>Лесько Лідія</i> БЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ	90
<i>Мельник Карина, Бабенко Інна</i> РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ КРЕДИТУ В ЕКОНОМІЦІ	93
<i>Мельник Юрій</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ СТРАХОВИМИ КОМПАНІЯМИ	98
<i>Мірошниченко Вадим</i> ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМ ПОРТФЕЛЕМ ЯК ОДИН ІЗ ФАКТОРІВ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ	102
<i>Мороз Владислав</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ТА СТАН СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ РЕГІОНУ	105
<i>Никитюк Руслан</i> ЕКОЛОГІЧНИЙ ОБЛІК ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	108

ВЗАЄМОДІЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ТА КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

Дзюбенко Ольга, магістрантка

*Науковий керівник – Алескерова Ю. В., д.е.н. доцент
кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Вінницький національний аграрний університет*

Постановка проблеми. Сучасна економічна ситуація ускладнює процес консолідації обох ринків, проте при взаємодії цих ринків у перспективі вони одержать стратегічну конкурентну перевагу на ринку фінансових послуг. Чинниками ускладнення процесу консолідації є зокрема слабкий розвиток в Україні фінансових інститутів, куди могли б інвестувати кошти страхові компанії, низький платоспроможний попит, нерозвинута фінансова культура, бідність населення та інші.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання, які стосуються визначення особливостей розвитку банкострахування розглядалися такими вченими, як Аванесова Н.Е., Марченко О.В., Вовчак О. Д., Єрмошенко А. М., Ю. Клапків Ю., Кремень В.М., Макейкіна С. М., Прут М.О., Стасевський А.М., Шевцова М.Ю., Філонюк О. В роботах визначена специфіка банкострахування, як форми співпраці банківських та страхових організацій в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів.

Глобалізація усіх сфер економічного життя суспільства має неабиякий впливає на розвиток співпраці між банківськими установами та страховими компаніями не лише в Україні, а й за її межами. Удосконалення взаємовідносин між банками та страховими компаніями зумовлене необхідністю поглиблення інтеграційних процесів з метою виробництва конкурентоспроможних продуктів і більш якісного задоволення потреб клієнтів у фінансових послуг. Виникає нагальна потреба у дослідженні основ банкострахування та аналізі концептуальних підходів до організації та функціонування фінансового супермаркету як дієвої моделі співробітництва.

Загострення конкуренції на фінансовому ринку змушує банківські та небанківські фінансові установи співпрацювати в напрямі вдосконалення та розширення спектру наданих послуг. Результатом такої співпраці між банківськими установами та страховими компаніями є реалізація концепції «*bankassurance*» (банкострахування), як інтегрованого розвитку ринку банківських та

страхових послуг, яка вже досить розповсюджена в світі, проте в Україні тільки починає набирати обертів. Однею із найперспективніших форм інтеграції можна вважати стратегічні альянси банківських установ та страхових організацій. Це зумовлено наявністю у них великих обсягів довгострокових капіталів, потребою ефективного їх використання та об'єктивною необхідністю диверсифікації діяльності й підвищення рентабельності операцій. Причому, саме страхові компанії є основними учасниками стратегічних альянсів у світі. Це обумовлено, перш за все, наявністю у них великих обсягів довгострокових капіталів, потребою ефективного їх використання та об'єктивною необхідністю диверсифікації діяльності і підвищення рентабельності операцій.

Проблеми співпраці страхових компаній та банківських установ в Європі мають давнє коріння і налічують більш ніж 150 років, відколи Ф.В. Райффайзен – винахідник кредитних спілок – теоретично обґрунтував та практично довів переваги від поєднання страхової та фінансово-кредитної діяльності. Однак, деякі риси банкострахування спостерігалися ще у XII столітті, коли венеціанські купці, які подорожували на кораблі отримували гроші, які були використані не лише для фінансування своєї торгівлі, але й для страхування товарів, які вони перевозили. З економічної точки зору страховику вигідно співпрацювати з банком, так він може досягти значної економії фінансових ресурсів, а отже, має можливість запропонувати на ринок страховий продукт за нижчою ціною.

В першу чергу це пов'язано із зменшенням аквізиційних витрат страховика, які за умов банківського страхування є значно нижчими в порівнянні з тими ж витратами при здійсненні класичного страхування, так як зменшуються витрати на оплату послуг страхових агентів та рекламу.

Однак, це не означає виключення із механізму «bancassurance» «плати за партнерство». У даному випадку чітко спостерігаються позитивні ефекти «bancassurance» для комерційних банків. Мова йде про те, що банки отримують унікальну можливість збільшити прибутковість своєї діяльності за рахунок надання страхових послуг своїм клієнтам. В межах співпраці зі страховиком банк отримує:

- комісійну винагороду;
- доступ до страхових резервів страхової компанії, шляхом відкриття страховою компанією депозитного рахунку;
- доходи від маневрування останніми.

В Україні процес формування банківсько-страхових груп тільки набуває обертів. Поки в Україні банки і страхові компанії стикаються на обмежених сегментах фінансових послуг, що пропонуються клієнтам. До того ж у страхових компаній багато проблем, які частково вирішуються при створенні банківсько-страхової групи, – недостатня капіталізація, відсутність могутніх збутових мереж, обмеженість набору страхових послуг. Одним із способів нарощування потужностей вітчизняних страхових компаній є об'єднання їх з іншими фінансовими структурами і створення на цій основі нових фінансово-структурних угруповань, здатних задовольнити потреби страхувальників у більш широкому асортименті.

Загалом на світовому страховому ринку можна виділити три різновиди злиття:

1) злиття для розширення спектра продуктів. Відбувається об'єднання компаній, що надають різні послуги, які мають більш-менш подібні ознаки та спроможні розширити асортимент послуг, що пропонуються обома компаніями.

2) злиття для демографічного розширення. В цьому разі об'єднуються компанії, що надають однотипні послуги, але здійснюють свою діяльність у різних регіонах.

3) власне конгломератне злиття. Воно передбачає об'єднання компаній із непов'язаних і неспоріднених галузей. Виокремлення бізнесу як складової корпоративної стратегії також може відбуватися за рахунок використання механізму злиття та поглинання.

Висновки. Отже, в умовах загострення конкуренції як на банківському, так і страховому ринку, а також необхідності забезпечення прибуткової та стабільної діяльності, в Україні й надалі триватимуть інтеграційні процеси, об'єднання банків і страховиків у великі фінансові групи з метою збільшення їхнього інвестиційного потенціалу. Незважаючи на значну кількість досліджень у сфері зрощування банківського і страхового капіталів, у цьому аспекті залишається багато невирішених питань, що пов'язано з особливостями розвитку вітчизняних страхового і банківського ринків (як відносно молодих), тенденціями переміщення капіталу та зацікавленості фінансових установ, універсалізації обслуговування клієнтів і використання мережі продажу страхових послуг для продажу банківських послуг, і навпаки.

Список використаних джерел

1. Малахова О. Організаційні основи співпраці комерційних банків та страхових компаній [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream.pdf>
2. Олексин А. Г. Особливості та проблеми співпраці страхових компаній та комерційних банків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3882>
3. Соловей Н.В. Взаємодія страхових компаній та комерційних банків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/296-1141-1-PB.pdf>

УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ КРЕДИТАМИ У БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

**Дмуховська Анастасія, магістрантка
спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
Науковий керівник - О. Я. Стойко, к.е.н., доцент
Житомирський національний агроєкологічний університет**

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень. Процес роботи з проблемними кредитами вітчизняних банків не є можливим без оптимального управління кредитним портфелем комерційних банків. З практики роботи українських банків видно, що незалежно від якості кредитного портфеля, раціональності кредитної політики, точності і якості аналізу кредитоспроможності позичальника будь-яка банківська установа зустрічається з неповерненням наданих кредитів. Чимала частка проблемних кредитів у портфелях комерційних банків є одним із головних внутрішніх ризиків банківського сектора. Відтак, спираючись на результати оцінки управління кредитним портфелем можна виявити першопричини й ступінь проблемних кредитів в банківській системі та розробити дієві заходи щодо зменшення їх обсягу.

Питанням вивчення проблемних кредитів комерційних банків та шляхів їх повернення присвячені праці В. Алексійчука, В. Андрійчука, П. Лайко, І. Кириленка, А. Мороза, А. Васюренка, В. Міщенко. Зокрема праці В. Алексійчука, А. Мороза та В. Міщенко присвячені сутності проблемних кредитів як економічної категорії в системі фінансів та пошуку причин їх виникнення. А. Васюренко, П. Лайко у